

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XIV. Refelluntur Judaei; ac ii primum qui hebdomadas, non annorum, sed decenniorum, vel Jubilaeorum, vel centum annorum hic intelligunt:

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Ose. 2. 18, &
seq.
Jer. m. 1. 31,
& seq.

Ebr. 8. 6, &
seq.
Psalm. 39. 7,
& seq.

Ebr. 10. 4, &
seq.
Ose. 2. 10, &
seq.
Ose. 3. 4

Amos 5. 21.

Mal. 1. 10, 11.

Job. 19. 10.

Math. 27. 51.

Isa. 15. 2.

Isa. 5. 25.

Jerem. 19. 11.

Math. 23. 37.

Amm. Marc.
libr. 23.

Refelluntur
Judæi, ac ii
primum, qui
hebdomadæ,
non annorū,
sed decennio-
rum, vel fu-
bilarum, vel
centum anno-
rum hic in-
telligunt.

Orig. Tract.
29. in Math.

Levit. 25. 8.

potissimum vero cum ait: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & feriam domui Israel, & domui Juda fœdus novum: non secundum pactum quod pepigi cum patribus eorum . . . . Sed hoc erit pactum, quod feriam cum domo Israel post dies illos, dicit Dominus: Dabo legem meam in visceribus eorum, & in corde eorum scribam eam.* Quam prædictionem per Jesum fuisse perductam ad exitum in Epistola Pauli ad Ebræos accurate declaratum est. Sacrificiorum Judaicorum abrogatio, quæ deinceps ab Angelo prædicta subest, à Davide quoque præcinebatur his verbis: *Sacrificium & oblationem noluiisti, aures autem perfecisti mihi. Holocaustum, & pro peccato non postulasti: tunc dixi, Ecce venio.* Quæ in Jesu contigisse probat Paulus in Epistola ad Ebræos, & nos in Parallelismo probabimus. Quo loco & Oseam de Israële sic differentem producemus: *Cessare faciam omne gaudium ejus, solemnitatem ejus, neomeniam ejus, sabbatum ejus, & omnia festa tempora ejus.* Producemus eundem monentem Israëlitas, futurum ut diu sedeant, non sine Rege solum, & sine Principe, sed & sine sacrificio, & sine altari, & sine Ephod, & sine Theraphim. Producemus & hoc Amosi: *Odi & projeci festivitates vestras, & non capiam odorem cætuum vestrorum:* & hoc Malachia: *Quis est in vobis qui claudat ostia, & incendat altare meum gratuito? non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra: ab ortu enim solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus, & in omni loco sacrificatur & offertur nomini meo oblatio manda.* Id significabat Christus Jesus, cum moriens diceret, *Consummatum est;* & cum *Velum Templi scissum est.* Ruinas deinde Urbis & Templi nunquam instauratum iri prædicit, quod populares suos jam ante monuerat Isaias: *Posuisti, inquit, Deum alloquens, Civitatem in tumulum, urbem fortem in ruinam, domum alienorum, ut non sit civitas, & in sempiternum non edificetur:* & alibi: *Idco iratus est furor Domini in populum suum, & extendit manum suam super eum, & percussit eum, & conturbati sunt montes, & facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio platearum. In his omnibus non est aversus furor ejus, sed adhuc manus ejus extenta.* Eadem est sententia istorum Jeremix: *Hæc dicit Dominus exercituum, Sic conteram populum istum, & Civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari.* Id suffragio suo Jesus ipse confirmavit, cum hac denuntiatione Judæos perterrefaceret: *Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.* Rei veritatem comprobavit eventus; nam cum ad instaurandum Templum sese comparassent Judæi sub Hadriano & Constantino, ab his quidem fuerunt prohibiti, sed id tertium Juliani Imperatoris nutu attentantes vis divina prodigialiter compressit, nam inceptum opus motu primo terræ disturbatum est, deinde & fundamentis erumpentes flammæ Judæos rei auctores invasere. Christianorum scriptorum temporis illius & proxime sequentis vix ullus rem pressit silentio. Adiri præcipue velim Chrysostrum, cum alibi passim, tum maxime Sermonem tertio contra Judæos. Quodque omnem dubitationem tollit, Ammianus Marcellinus, scriptor Ethnicus, minime vanus, quique sub Juliano stipendia meruit, portentum illud testificatione confirmavit sua. Nec nos ista in Parallelismo prætermittemus.

XIV. Nunc exploremus Judæorum sententias. Horum alii, nec postremi inter illos, nec recentes, vi veritatis convicti, in Messiam oraculum hoc, ut dixi, contulerunt. Scribunt Thalmudistæ Jonathanem, Chaldæum Paraphrasten Prophetarum, cum ad interpretanda Hagiographa se accingeret, monitum fuisse per Bath col, ne faceret: quippe ab iis enim, Daniele nimirum, prædictum esse tempus adventus Messia, qui finis est. Alii contra insimulare erroris Daniele mædissimis ipsi erroribus impliciti per summam impudentiam ausi sunt, cum non alia adversus oraculi perspicuitatem præscriptione uti possent. Pari audacia Porphyrius, nullis prolatis rationibus, Librum hunc Antiochi Epiphani temporibus conscriptum finxit, rerumque gestarum narrationes, non futurarum prædictiones, illic contineri. Quam insaniam suo loco castigavimus. Tolerabiliore alii errore legitimum sententiæ intellectum pervertere conati sunt. Quidam enim, non hic hebdomadas annorum, sed decenniorum, quos Origenes secutus est, vel Jubilarum, vel centum annorum intelligunt, sed parata eorum est confutatio. Nam Civitatem & Templum excisum iri post septuaginta hebdomadas, sacrificia vero in medio postremæ hebdomadis abolitum iri prædicit Daniel. Atqui multo ante hæc evenerunt, quam forent elapsæ hebdomades decem vel quinquaginta vel centum annorum, undecunque tandem numerandi ducatur exordium: cum alioquin hujusmodi hebdomades nullo Scripturæ sacræ, vel sui Thalmudis testimonio Judæi nobis approbare queant. Pudit hujus commenti Magistros plerosque, & repudiatis his hebdomadibus, cum hebdomades dierum nihilo magis locum hic haberent, in hebdomadibus annorum, quas idoneo Levitici loco niti sciebant, quadrigentorum videlicet & nonaginta annorum spatium acieverunt. Sic Saa-

dias Gaon, & Aben Ezra in Daniele, sic Auctor libri qui Domus Istaël inscribitur, sic & Seder olam.

XV. Verum in hebdomadam metandis intervallis, per summam Historiæ & Chronologicæ artis inscitiam immaniter lapsi sunt. Narrat enim Hieronymus Veteres quosdam ex hoc grege, hebdomadam putandarum exordium à primo anno Darii Medi repetere, quo anno oraculum hoc Gabriel effatus est: sexaginta vero duarum hebdomadam finem conjicere in tempora excisi à Tito Templi, auspiciis Vespasiani, unde rursus dedudas hebdomades septem in clades ab Hadriano Judæis illatas conferri, postremam vero hebdomadam, seorsum ab Angelo commemoratam, juxta nonnullos ex illis, in Vespasianum & Hadrianum ex æquo distrahi. Verum qui nobis absurdum hoc commentum retulit Hieronymus, idem ejus refellendi argumentum subministravit, ex Chronologia petitum. Certe à primo Darii Medi anno, ad initium ab Hadriano imperium, anni plus septuaginta supra sexcentos excurrunt. Consultius paulo factum est ab Origene, libro decimo Stromatum, & Tertulliano, libro quem adversus Judæos scripsit, cum exordio hebdomadam sumto ab eo tempore, quo prædictionem hanc Danieli Angelus edidit, primo nempe anno Darii Medi, eas in adventu Christi aut morte concludunt. Quamquam & ipsi in magno errore versantur, nam hebdomadam est novem & septuaginta intervallum, inter Darii primum annum, & ortum Christi.

XVI. Stolidus quoque Judæis iis error illudit, qui posito hebdomadam initio in prima Templi everfione, finem in secunda constituunt; & per septuaginta annos jacuisse Templum volunt, viginti vero supra quadringentos toto huic adscribunt spatium, quo Templum secundum stetit; ex quibus numeris summam quadringentorum & nonaginta annorum, sive septuaginta hebdomadam colligunt; ut inter Templi utriusque cladem, & quæ per Nabuzardanem primo, & quæ per Titum secundo illata est, spatium illud decurrat. Hanc sententiam tuentur, non R. Selomoh solum, & Saadias Gaon, & Seder olam Rabba, sed ipsum etiam Thalmud in primo capite Avoda Zara. At ejus vitiositatem solerter deprehendit Aben Ezra, & in Saadia castigavit. Et merito quidem: nam si à captis undecimo Sedecia anno Hierosolymis, & incenso Templo, ad Vespasiani secundum, quo Hierosolyma & Templum à Tito deleta sunt, numerum duas, nonaginta quatuor hebdomades annorum exurgent.

XVII. Cum autem ad singulas vaticinii partes exponendas ventum est, valde æstuant. Nam à sequentibus excerptunt verba hæc Angeli: *Ab exitu sermonis, ut ireturum edificetur Jerusalem, usque ad Christum ducem, hebdomades septem*: & Christum illum R. Saadias & R. Selomoh Cyrum, R. Levi Jesum Josedeciden, alii Zorobabelem esse putant; contra veterum Ebraeorum sententiam, quos refert Hieronymus Messiam hic significatum sensisse. Verum præterquam quod decurtata Angeli verba proferunt, ac postrema sui parte mutila, quæ sic ut jacent representari debuerant: *Ab exitu sermonis, ut ireturum edificetur Jerusalem, usque ad Christum ducem, hebdomades septem, & hebdomades sexaginta duas erunt*, (quamquam & hæc à Pagnino disjuncta sunt) perpèram priora commatis verba accipiunt, ac si scriptum foret: *Ab exitu sermonis, ut excindatur Jerusalem*.

XVIII. De Christo etiam, quem post hebdomades sexaginta duas occisum iri prædicit Angelus, nihilo meliora afferunt Judæi. Sacerdotium interpretantur R. Levi in Daniele, & Saadias Gaon in Sepher Haemunoth; Templum Jachiades. In Agrippam vero juniorem id confert R. Selomoh, quem à Romanis trucidatum fuisse scribit, cum Templum secundum excinderetur. Magna inest his opinionibus labe, quod hebdomadas ad Hierosolymitanam usque ælæon proferunt. Alterum quoque vitium acute animadvertit Raymundus Martini, quod neque Sacerdotes, neque Reges, qui post solutam Captivitatem Judæis præfuerunt, Christi, sive uncti fuerunt. Quinque enim rebus Templum primum secundo antecelluisse Judæi docent, quarum duæ fuerunt Oleum unctiois, & Spiritus sanctus, sine quibus nulla esse potest legitima unctio, nec quisquam Christi titulum merito consequi. Cum iis ergo Templum secundum caruerit, qui eo cadente regium & pontificale obtinebant munus, Christi haudquaquam fuerunt. Alio præterea, eoque gravi laborat vitio ea opinio, quæ Agrippam juniorem decernit Christum hunc esse, cujus mortem prædixit Angelus. Eum quippe Romanorum partes fuisse secutum, & Hierosolymis, tum cum expugnarentur, abfuisse, belloque huic annos aliquot fuisse superstitem, Josephi & Taciti historiæ demonstrant. At præse illi Ebraei, quorum sententiam retulit Hieronymus, hæc ad Messia mortem pertinere candidè, ut dixi, confessi sunt.

XIX. Privatim refellendus venit Aben Ezra, cum propter insignem hominis apud suos auctoritatem, tum quod suos ipse populares, velut melius quidpiam alla-

tum qui earū initium collocant in anno primo Darii Medi, finem in clade Hierosolymis ab Hadriano illata:

& qui inter utrumque Templi excidium septuaginta hebdomadas intercessisse voluit:

quique Christum ducem, Cyrum esse statuerunt, aut Jesum Sacerdotem, aut Zorobabeli: Hier. in Dan. 9.

& qui Christum occidendum censent esse, vel Sacerdoti, vel Templum, vel Agrippam juniorem. Raym. Mart. Pug. Fid. Part. 2, cap. 3, §. 29.

Jos. De bell. Jud. libr. 2, cap. 26, & De vita sua, Tacit. Hist. libr. 5, Hier. in Dan. 9.

Refellitur privatim